

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Den 8. oktober 2019

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Minister for fødevarer, fiskeri og ligestillings besvarelse af spørgsmål nr. 99 (MOF alm. del) stillet den 13. september 2019 efter ønske fra Erling Bonnesen (V) og Jacob Jensen (V).

Spørgsmål nr. 99

"Vil ministeren eventuelt med bistand fra miljøministeren kommentere artiklerne bragt i Landbrugsavisen den 7. september 2019 med overskrifterne "De fire første minivådområder blev underkendt", "Samtlige klarmeldte minivådområder kasseret: Kontrol foregik med fiskestang og målebånd" og "Landmand: Lad andre gøre arbejdet", og vil ministeren ligeledes kommentere de beskrevne problemstillinger med kassering af alle minivådområderne på baggrund af en tilsyneladende primitiv og helt utilstrækkeligt syning og kontrol?

Med udgangspunkt i artiklerne vil ministeren besvare følgende:

- Hvilke initiativer har ministeren taget med henblik på at fastholde en fagligt forsvarlig, god, hurtig og effektiv syning og kontrol?
- Er ministeren enig i det forslag som en landmand fremsætter i den ene artikel, at man kan lade landinspektørerne klare syning og kontrol, og vil ministeren begrunde sit svar?
- Vil ministeren redegøre for, hvor mange minivådområder, der er godkendt indtil nu, hvor mange minivådområder der er kasseret, hvor mange minivådområder der afventer behandling og afgørelse, samt hvor mange projekter man har kendskab til der er på vej?
- Vil ministeren redegøre for, hvor langt man er med planlægning og etablering af minivådområder, set i forhold til det forventede på nuværende tidspunkt?
- Vil ministeren redegøre for, hvordan man vil sikre tilstrækkelig hurtig fremdrift i etableringen af de på tænkte minivådområder?"

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Landbrugsstyrelsen, som oplyser, at styrelsen er opmærksom på den fremlagte kritik i Landbrugsavisen.

Styrelsen påpeger, at der på nuværende tidspunkt ikke er nogen minivådområder, der er blevet kasseret eller underkendt. Der er sket det, at Landbrugsstyrelsen ved de 4 første afsyninger, der blev foretaget inden sommerferien, oplevede, at kontrolformen ikke var optimal i forhold til, at det er store projekter, som bliver afvist, hvis de ikke er helt korrekte. For at sikre, at alle støttemodtagere får samme afsyning, bliver de første anlæg genafsynet, efter at kontrolformen er justeret.

- *Hvilke initiativer har ministeren taget med henblik på at fastholde en fagligt forsvarlig, god, hurtig og effektiv syning og kontrol?*

Etablering af konstruerede minivådområder er et nyt virkemiddel i en ny tilskudsordning. I forbindelse med de første afsyninger konstaterede Landbrugsstyrelsen, at kontrollørerne ikke havde det optimale udstyr. Der har været behov for at anskaffe nyt GPS-udstyr, og dette udstyr er nu anskaffet og bliver anvendt.

For at sikre, at alle støttemodtagere får samme afsyning, har styrelsen helt ekstraordinært valgt at genafsyne de første anlæg, efter at kontrolformen er blevet justeret. Styrelsen har desuden undersøgt, hvilke dele af ordningen der har skabt udfordringer hos ansøgere, og har udsendt vejledende materiale til samtlige tilsagshavere fra 2018-runden for at sikre, at der ikke opstår yderligere udfordringer fremadrettet. Styrelsen har undervejs været i tæt dialog med SEGES for at sikre, at kravene bliver forstået korrekt, og at ansøgerne forstår vigtigheden af, at alle krav bliver overholdt.

- *Er ministeren enig i det forslag som en landmand fremsætter i den ene artikel, at man kan lade landinspektørerne klare syning og kontrol, og vil ministeren begrunde sit svar?*

Det vil være forbundet med ikke uvæsentlige ekstra administrative omkostninger for Landbrugsstyrelsen at lade afsyning/kontrol udføre ved eksterne, private aktører, som f.eks. at lade landinspektørfirmaer klare syning og kontrol. Det skyldes, at styrelsen fortsat vil være overordnet ansvarlig for den udførte kontrol overfor EU. Landbrugsstyrelsen vil skulle stå for opbygning, godkendelse og gennemførelse af tilsyn-/kontrolprogram af de eksterne, private aktører, hvis denne model blev indført. Landbrugsstyrelsens kontrollører har nu det rette udstyr til at gennemføre kontrollerne, så styrelsen finder det ikke hensigtsmæssigt at tænke i alternative løsninger til kontrollen.

- *Vil ministeren redegøre for, hvor mange minivådområder, der er godkendt indtil nu, hvor mange minivådområder der er kasseret, hvor mange minivådområder der afventer behandling og afgørelse, samt hvor mange projekter man har kendskab til der er på vej?*

I ansøgningsrunden 2018 gav Landbrugsstyrelsen 46 tilsagn, hvoraf 11 ansøgere siden valgte at annullere deres tilsagn, eventuelt for at søge i 2019-runden, hvor der blev indført mulighed for udbetaling af forskud. Af de tilbageværende 35 tilsagn fra 2018-runden har styrelsen pr. 16/9 modtaget 3 udbetalingsansøgninger efter realisering af projekt, hvoraf 1 er udbetalt, mens de 2 øvrige sager er under behandling. Der er pt. ingen minivådområdeprojekter, som er blevet kasseret. Det forventes, at lodsejerne for de resterende projekter med tilsagn indsender udbetalingsansøgning i løbet af efteråret/vinter.

I 2019 har styrelsen modtaget 338 ansøgninger om etablering af minivådområder. Der er givet 212 forhåndstilsagn og 21 afslag på forhåndstilsagn, mens øvrige ansøgninger afventer endelig sagsbehandling, som er gået i gang i september måned. På baggrund af den store interesse og overansøgning til minivådområdeordningen har fødevarerministeren i august afsat ekstra midler til minivådområder i 2019. Det betyder, at der nu er økonomisk rum til at give tilsagn til alle ansøgninger, som opfylder de opstillede krav i minivådområdeordningen. Erfaringsmæssigt vil nogle af de ansøgte projekter dog falde fra, så det er endnu for tidligt at vurdere, præcist hvor mange af de 338 ansøgte minivådområder, som vil blive realiseret.

- *Vil ministeren redegøre for, hvor langt man er med planlægning og etablering af minivådområder, set i forhold til det forventede på nuværende tidspunkt?*

Planlægning og etablering af minivådområder er fuldt på højde med det forventede ud fra de afsatte bevillinger. For den første ansøgningsrunde i 2018 var der ikke fuldt afløb med det indkomne antal ansøgninger. Til gengæld var der i 2019 overansøgning på ordningen i forhold til årets bevilling. Oprindeligt var der afsat 115 mio. kr. til minivådområder i 2019 samt overførsel af 30 mio. kr. i overskydende midler fra 2018. Dertil har fødevarerministeren afsat 30,6 mio. kr. ekstra i midler frigjort under landdistriktsprogrammet og 17,5 mio. kr. fra nationale midler, så der samlet er i alt 193,1 mio. kr. til minivådområdeordningen i år. Det betyder, at alle årets ansøgninger, der opfylder kravene, kan imødekommes.

Vil ministeren redegøre for, hvordan man vil sikre tilstrækkelig hurtig fremdrift i etableringen af de på tænkte minivådområder?

Minivådområdeordningen er baseret på frivillighed fra landmændenes side. Opnåelse af kvælstofreduktion afhænger derfor fuldstændig af, at der er tilstrækkelig mange landmænd, som ansøger om tilskud til etablering af minivådområder inden for de vandoplande, hvor der er forudsat en kvælstofindsats.

Landbrugsstyrelsen er i løbende dialog med SEGES omkring forbedringstiltag samt eventuelle barrierer for ordningen. Styrelsen arbejder målrettet på at få fjernet barrierer og gjort tilskudsordningen så smidig som muligt, f.eks. planlægges en række tilretninger til ordningen med virkning fra næste års ansøgningsrunde. Det skal dog samtidig sikres, at der ikke gås på kompromis med ordningens forventede kvælstofreduktionseffekt. Styrelsen har baseret kriterierne for ordningen på de af Aarhus Universitet fastlagte konstruktionskrav, som minivådområdeprojekterne skal overholde for at opnå en kvælstofeffekt. Styrelsen kommunikerer løbende om status for minivådområdeordningen herunder status for sagsbehandlingen, og det forsøges at informere landbruget om ordningens muligheder samt nye tiltag for at gøre den nuværende ordning bedre og enklere.

Idet der i 2019 har været stor interesse fra landbrugets side for minivådområdeordningen, og der samtidig arbejdes på en række tilretninger til næste års ansøgningsrunde, er det vurderingen, at der er gode muligheder for øget fremdrift for minivådområdeordningen.

Mogens Jensen

/

Louise Piester